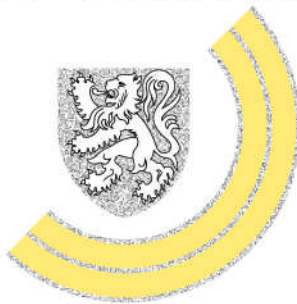

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2005-2006

8 juni 2006

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ECONOMIE, WERK EN SOCIALE ECONOMIE

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Rudi Daems tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de gebrekkige coöptatie van zogenaamde 'levende krachten' in de samenstelling van regionale streekoverlegcomités (RESOC)

Voorzitter: mevrouw Trees Merckx-Van Goey

Vraag om uitleg van de heer Rudi Daems tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de gebrekkige coöptatie van zogenaamde 'levende krachten' in de samenstelling van regionale streekoverlegcomités (RESOC)

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, via het decreet van 7 mei 2004 op de Erkende Regionale Samenwerkingsverbanden, afgekort ERSV's, werden ook de RESOC's in het leven geroepen, wat een fusie is van de streekplatformen en de subregionale tewerkstellingscomités. Een RESOC heeft als doel om een overlegplatform te creëren tussen sociale partners, gemeenten en provincies inzake sociaal-economische streekontwikkeling. 'Levende krachten' uit de samenleving, waaronder de sociaal-culturele verenigingen of de milieubeweging, kunnen worden gecoöpteerd.

In de aanloop van de vaststelling van het decreet door de vorige Vlaamse Regering had de milieubeweging, bij monde van de Bond Beter Leefmilieu, afgekort BBL, in een onderhoud met toenmalig minister van Werk Landuyt aangedrongen op een goede betrokkenheid van de levende krachten in de regio. Deze vraag werd positief beantwoord door de minister. Als gevolg daarvan werd het ontwerpdecreet aangevuld met een extra artikel: 'Vertegenwoordigers van niet-commerciële verenigingen, organisaties en instellingen die in de regio waarbinnen een regionaal sociaal-economisch overlegcomité werkzaam is, een werking ontplooiën inzake één of meerdere thema's van werkgelegenheid, economie, onderwijs, opleiding, cultuur, evenredige participatie, welzijn, gezondheid, leefmilieu of een ander maatschappelijk relevant thema, worden als toegevoegde leden tot één of meerdere vergaderingen van het regionaal sociaal-economisch overlegcomité toegelaten.'

Het opnemen en betrekken van die zogenaamde levende krachten is, dixit het decreet, wel subregionaal te bepalen, zowel naar aantal als naar statuut. Om dit mogelijk te maken, heeft de administratie Werkgelegenheid de coöptatiemogelijkheid zelfs verder uitgewerkt in de modelstatuten voor de ERSV's in 2004.

De koepel van Vlaamse milieuverenigingen BBL heeft op basis daarvan zijn aangesloten regionale verenigingen aangemoedigd om hun kandidatuurstelling in te

dienen als dat een optie was voor deze vereniging. Die kandidatuurstelling werd ingegeven door meerdere argumenten. Ten eerste is er in sommige regio's al een constructieve samenwerking van in de tijd van de streekplatforms. Ten tweede wordt een orgaan dat zich opwerpt als overlegorgaan voor streekontwikkeling, best niet verengd tot de sociaal-economische partners alleen. Streekontwikkeling is ook werken aan welzijn, cultuur, leefmilieu enzovoort. Ten derde verhoogt participatie van andere dan sociaal-economische partners, het draagvlak voor streekontwikkelingsvisies.

Toch blijkt dit debat in de verschillende regio's niet altijd even vlot te verlopen. In sommige wordt de milieubeweging systematisch geweerd, in andere is de beslissing in beraad gehouden. Volgens mijn informatie, en die zou achterhaald kunnen zijn, zijn voorlopig slechts drie regionale milieuverenigingen effectief toegelaten om in het RESOC te zetelen, met name in Gent, Oostende en Brugge. Een frequent aangehaalde reden voor het niet opnemen van levende krachten en meer bepaald de milieubeweging, is dat de hoofdpdracht van het RESOC in economische ontwikkeling of werkgelegenheid ligt. Een andere reden is dat de kandidatuur van bijvoorbeeld milieuverenigingen ook andere verenigingen zou aansteken om hun kandidatuur in te dienen. Nog een reden die wordt vermeld, is dat sommige personen of organisaties niet als representatief voor een regio zouden worden beschouwd.

Mijnheer de minister, ik vind dit een weinig hoopvolle ontwikkeling, en dit op een moment dat de RESOC's, die misschien nog wat in een overgangsfase zitten, wel voor een belangrijke uitdaging staan om hun positie en draagvlak in de respectievelijke regio's in Vlaanderen uit te bouwen. Het betrekken van de levende krachten, en dat hoeft niet alleen de milieubeweging te zijn, was en is volgens mij duidelijk de bedoeling van het decreet.

Ook vinden we dat de RESOC's nu duidelijk kleur moeten bekennen. Ofwel werpen zij zich op als overlegorgaan voor de gehele ontwikkeling van een streek, en dan zijn zij het aan zichzelf verplicht het overleg open te trekken naar vertegenwoordigers uit de milieu-, cultuur-, welzijns- en andere sectoren, ofwel plooiën zij zich terug op hun corebusiness, met name de economische ontwikkeling in de enge betekenis van het woord. Maar dan mag een RESOC zich niet het recht toe-eigenen te spreken namens een hele streek en over de volledige ontwikkeling van deze streek.

Mijnheer de minister, ondersteunt u onze analyse dat de levende krachten, zoals bijvoorbeeld milieuvereni-

gingen, maximaal moeten worden betrokken bij het streekoverleg en bijgevolg een structurele plaats verdienen in de RESOC-structuur? Deelt u onze analyse dat dit vandaag deels niet gebeurt en dat de geest van het decreet deels niet wordt gehaald? Indien u onze mening deelt, bent u dan bereid om eventueel nog inspanningen te doen om daaraan te verhelpen?

De voorzitter: De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys: Mevrouw de voorzitter, ik wil me aansluiten op basis van ervaringen vanuit het RESOC Hageland, het vroegere streekplatform. Ik denk dat het een goede zaak zou zijn mochten de milieuverenigingen aanwezig zijn in de RESOC's omdat ze een inbreng kunnen doen. Mijn enige bekommernis is op welke grond en in welke mate ze daar aanwezig zijn.

Hoewel van de politieke partijen alleen de SERV-vertegenwoordigers uitgenodigd waren, hebben we via een constructie de milieuverenigingen samen een mandaat gegeven waardoor de mensen van het toenmalige Agalev ook aanwezig waren in het streekplatform. We stelden vast dat ze zich dikwijls rond één thema profileerden en vrij ver gingen in het hard maken van hun standpunten. Er was een consensusregel van toepassing. Men kwam voortdurend in de problemen omdat ze geen compromissen wilden sluiten over een aantal zaken zoals het uitrusten van industrieterreinen en dergelijke. Ik kan me voorstellen dat dat ook nu nog een bijkomend probleem is omdat er voortdurend een contradictie bestaat tussen de bekommernissen van de milieubeweging en de sociaal-economische ontwikkeling van een regio. Compromissen kunnen worden gevonden, maar dan moet ook iedereen bereid zijn om naar een compromis te streven. Ik steun de vraag van de heer Daems, maar ik wil aandringen op een aanvaarding dat men naar een gedragen model van een streekcharter moet gaan, waar iedereen wat aan tegemoet zal moeten komen.

Ik weet niet of in een RESOC wordt gewerkt met een consensusmodel. Ik heb begrepen dat de zogenaamde levende krachten ook als waarnemer aanwezig zullen zijn en niet als stemgerechtigd lid. Daarom is mijn bekommernis misschien wat voorbarig en kunnen we voluit zeggen dat ze een adviserende rol kunnen spelen. Er is een verschil tussen enerzijds de one-issuepartijen en -groepen en anderzijds de partijen die globaal rond de sociaal-economische ontwikkeling van een streek werken. Die rol moet men goed voor ogen houden, wil men streven naar een mandaat in die overlegstructuur.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Ik wil me aansluiten bij de vraag van de heer Daems, niet wat betreft de le-

vende krachten maar wel over de rol van het lokale bestuur. Ondertussen zijn de RESOC's een paar jaar aan de slag. Ik vraag me af, als ik sommige RESOC's aan het werk zie, of die werking en betrokkenheid wel goed loopt. Ik denk dat er veel te zeggen is voor de uitbreiding naar de milieuverenigingen voor het creëren van een draagvlak. De betrokkenheid van de lokale besturen is er ook om dat draagvlak zo breed mogelijk te maken. Ik merk toch in verschillende RESOC's dat de betrokkenheid van de lokale besturen veeleer op een laag pitje staat. Wordt dat geëvalueerd?

Binnen enkele maanden worden de lokale besturen vernieuwd. Dit lijkt me het moment voor de Vlaamse Regering om een aantal initiatieven te nemen. De lokale besturen moeten worden gesensibiliseerd. De Vlaamse Regering zou de lokale besturen op het belang van de RESOC's moeten wijzen. Ik denk dat de werking van de RESOC's in verschillende regio's kan worden verbeterd. De Vlaamse Regering kan op dit vlak een rol spelen en kan de betrokkenheid van de lokale besturen bij de RESOC's aanscherpen.

De voorzitter: De heer Peumans heeft het woord.

De heer Jan Peumans: Mevrouw de voorzitter, ik was eigenlijk niet van plan het woord te vragen. Mijn ervaringen in Limburg zijn echter het tegenovergestelde van de ervaringen van de heer Van den Heuvel. Limburg is in vijf regio's onderverdeeld. Sinds de RESOC's zijn opgestart, komen de burgemeesters van die regio's regelmatig samen. Ze krijgen alle verslagen van de RESOC's. Ze weten wat er reilt en zeilt. Mijn ervaringen hiermee zijn positief. Hiermee zou tijdens de evaluatie rekening moeten worden gehouden.

Tijdens de RESOC-vergaderingen bespreken de burgemeesters een aantal regionale problemen. Het risico bestaat uiteraard dat ze elk op hun eigen achtertuin terugplooiën. Dit is echter een heel ander probleem.

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw de voorzitter, artikel 25 van het decreet van 7 mei 2004, het zogeheten ERSV-decreet, voorziet uitdrukkelijk in de mogelijkheid vertegenwoordigers van niet-commerciële organisaties die in een bepaalde regio op domeinen als leefmilieu werken als toegevoegd lid tot een of meerdere vergaderingen van het RESOC toe te laten. Deze organisaties hebben in beginsel een raadgevende stem, behalve wanneer het huishoudelijk reglement in een andere regeling voorziet. Het gaat in dergelijke gevallen steeds om agendapunten die rechtstreeks ver-

band houden met het domein waarvoor een organisatie als waarnemer is afgevaardigd.

Door middel van dit artikel in het decreet is de nodige openheid gecreëerd om het overleg binnen het RESOC naar de diverse relevante actoren op het terrein open te trekken. Ik vind het steeds een pluspunt en een verrijking dat zo veel mogelijk relevante actoren bij het overleg worden betrokken. De Vlaamse overheid kan de RESOC's evenwel niet verplichten om deze of gene overlegpartner in een RESOC op te nemen. Een belangrijke stelregel in het decreet bepaalt dat ieder RESOC zelf autonoom over de facultatieve vertegenwoordiging beslist. Dit ligt volledig in de lijn van de geest van het decreet, dat de subregionale structuren hun eigen rol in het overleg op lokaal niveau wil laten spelen.

De RESOC-structuren zijn nog pril en moeten zich nog verder als structuren ontwikkelen. Een jaar geleden waren nog niet alle ERSV's erkend. De samenstelling van de RESOC's is pas eind vorig jaar voltooid. Om te beginnen, moeten we de RESOC's de tijd geven om zichzelf te organiseren en eigen methodieken en procedures te ontwikkelen.

Dat de RESOC's op dit ogenblik niet of onvoldoende gebruik maken van de door het decreet geboden mogelijkheden om milieu- en natuurverenigingen inhoudelijk bij hun werking te betrekken, is volgens mijn diensten correct. Naast de drie door de vraagsteller vermelde RESOC's, namelijk RESOC Brugge, RESOC Oostende en RESOC Gent en Rand, worden de milieu- en natuurverenigingen volgens mijn diensten ook bij een aantal andere RESOC's betrokken.

RESOC Midden-West-Vlaanderen kan de milieu- en natuurverenigingen in functie van de agenda als deskundigen uitnodigen. Ter voorbereiding van het Streekpact zijn een aantal milieufederaties en -verenigingen voor de werkgroepen uitgenodigd. Ze zijn evenwel niet op deze uitnodiging ingegaan. RESOC Westhoek heeft de vzw West-Vlaamse Milieufederatie voor de klankbordgroep weerhouden. In RESOC Halle-Vilvoorde worden de milieu- en natuurverenigingen door SLN vertegenwoordigd. Pro Natura, Econet en vzw Natuurreservaten zijn in de werkgroep Sociale Werkplaatsen vertegenwoordigd. Econet en Pro Natura zijn eveneens in de werkgroep Buurt- en Nabijheidsdiensten vertegenwoordigd.

Milieu- en natuurverenigingen zijn op een of andere manier bij de inhoudelijke werking van zes van de vijftien RESOC's betrokken. Die vertegenwoordiging zou groter mogen zijn. Ik had me al voorgenomen de RESOC's op de door het decreet geboden mogelijkheden te wijzen. Nu ik de steun van deze commissie heb, zal ik dat zeker doen. De RESOC's mogen levende

krachten in hun werking opnemen. Ik zal de voorzitters van de diverse RESOC's door middel van een brief oproepen om deze mogelijkheid in overweging te nemen en om de milieu- en natuurverenigingen zo goed mogelijk bij de inhoudelijke werking te betrekken.

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: Mevrouw de voorzitter, alvorens op het antwoord van de minister in te gaan, zou ik de opmerking van de heer Laurys willen aanvullen. Ik heb me in mijn pleidooi niet tot het opnemen van de milieubewegingen als levende krachten beperkt. Het gaat me om het opentrekken van de RESOC's die zich bij het schrijven van een streekontwikkelingsvisie niet enkel tot werk, economie en bedrijfsterreinen beperken.

Het RESOC Kempen is een goed voorbeeld. Dit RESOC schrijft ook teksten over de open ruimte, over landbouw, over natuur en over diversiteit. Een RESOC dat die positie inneemt, werkt duidelijk als een streekorgaan en denkt niet enkel aan sociaal-economische aspecten. Mij lijkt het nuttig dat een RESOC met een dergelijke werking de deuren opengooit. Die visie mag niet enkel in de besloten cenakels van de vakbonden, de werkgevers en een aantal vertegenwoordigers van de gemeenten en van de provincie worden ontwikkeld. Het opengooien van de deuren kan het draagvlak enkel verhogen.

Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik vind het positief dat u de voorzitters als signaal een brief over de invulling van de levende krachten wilt sturen. Ik begrijp dat de RESOC's zich nog in een opstartfase bevinden. Sommige RESOC's zijn al begonnen met het schrijven van de nieuwe streekvisie die op 1 januari 2007 op tafel zou moeten liggen. Sommige RESOC's hebben zelfs een streekvisie geschreven die als overgang naar die nieuwe streekvisie moet fungeren. Indien die RESOC's binnen twee jaar zouden besluiten andere partners uit te nodigen, zou die uitnodiging te laat komen. Op dat ogenblik zullen de RESOC's al teksten van 20 tot 30 bladzijden over de grote strategische en maatschappelijke keuzes voor hun regio hebben geschreven en zullen de andere partners enkel nog een paar opmerkingen in de marge kunnen maken. Het lijkt me belangrijk reeds tijdens de ontwerpfase van de ruimere streekvisies een signaal te geven.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
